

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELEFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

L'ANUNCIACIO

— No temis; que tant si és noi com si és noia, d'aquí a nou mesos ja estarà tot acabat.

El Govern trontolla

Mal començament té el Govern Sánchez Guerra. Es dèbil, i ja en els primers dies de la seva vida ministerial s'ha trobat en mig d'una tempestat en la qual bufen els vents hostils. La qüestió del Marroc, la qüestió del Notariat, la qüestió de la fórmula econòmica, la qüestió del Metropolità de Madrid, sense comptar altres qüestions més petites, han ficat dins d'una fanguera als ministres nous. El Govern Sánchez Guerra és un Govern que està amb l'aigua al coll.

La impressió general és que la situació del Govern és tan delicada, que qualsevol incident parlamentari o extraparlamentari el pot fer caure. No sols es troba davant l'hostilitat de les oposicions, sinó que En Maura i En Cambó no li fan gaire bona cara. En Bergamín ha fabricat una fórmula econòmica que no ha plagut ni a En Cambó ni a En Maura. I com que cada un d'aquests personatges té el respectiu representant dins el Ministeri, la seva actitud és un motiu més que fa trontollar el retaule on es belluguen les figuretes ministerials.

El vent pitjor, el més alarmant, és el que vé del Marroc. Aquests últims dies s'han tornat a produir episodis d'aquells que fan avergonyir. A qualsevol Estat li poden passar desgràcies. Però hi ha coses que només passen a Espanya. Els recents episodis d'Alhucemes constitueixen nous redolins pintorescos de la història espanyola.

El Govern trontolla. Això no vol dir que hagi de caure, perquè ja sabem que a Espanya els Governos viuen trontollant. Però alguna cosa més que el Govern trontollaria, si les desviacions de certs sectors polítics i socials no haguessin vingut a apuntalar, en els darrers anys, el clivellat edifici del règim.

Una mica de caritat!

Hem vist dues llistes enviades pel «Comitè de Catalunya d'Auxili als russos». Sumen, 1500 pessetes. Madrid, el primer dia de subscripció, va recaudar dotze vegades més. Manca de caritat? Manca de sensibilitat?

S'ha dit, ho vàrem sentir de persona molt representativa, tal volta la més plena de *charme* de nostra ciutat, que potser no hi ha en el món ciutat que, per les condicions especials, estigui menys propícia a socórrer als russos, com Barcelona. Per què? Per la seva passió i pel seu dolor en la qüestió social. Admès. Però, i París? I França? I Itàlia? França se va creure traicionada pels russos. Li

anava en la guerra tota la vida, i va avorrit a la Rússia bolxevic amb totes les seves entranyes, fins a portar-la, tres vegades, a la guerra civil. Si un enemic tenen els soviets és França, i no obstant dos comitès treballen contra la fam russa: el dels obrers, que ha conseguit més d'un milió de francs, i el nacional, que presideixen madame Millerand i el cardenal-arquebisbe de París.

I la Itàlia? Ha passat per la invasió de les fàbriques pels obrers comunistes; per la presa de les terres pels pagesos; per un començ de guerra civil entre socialistes i fascistes que encara segueix, i que no pot ésser comparada amb la nostra per la seva violència extremada. Doncs aquesta Itàlia ha sentit, començant pel Papa, tota la força de la tragèdia russa, i li ha fet caritat.

Els temors de que els donatius siguin desviats per les autoritats russes, no s'han produït més que a Espanya, per la suprema ignorància del diari *ABC*, que va atribuir an En Chamberlain, ministre anglès, idèntica desconfiança. Nosaltres hem examinat els diaris anglesos i no hem trobat cap indici de lo aparegut al *ABC*. Més encara. Fa cinc dies, el govern anglès, que ja havia socorregut amb cent mil lliures, en espècies, ha tornat a votar un socor de cent mil lliures més, lamentant que per la situació del Tresor britànic, no hagi pogut votar les tres-centes mil que demanaven els laboristes i alguns liberals.

No hi ha, doncs, excusa. Si Barcelona no fa caritat als russos és que Barcelona ha perdut la seva sensibilitat i ha tornat, amb excuses impies i anticristianes, a la seva famosa «avara poveria». Es clar que encara els esforços del Comitè d'Auxili als Russos, pot obtenir una recaudació decorosa, però ja serà forçada, i amb intervencions recreatives. Madrid, també aquesta vegada, ha tingut primàcia espiritual, mercès als seus nuclis de intel·lectuals, més extensos i més forts de lo que per aquí se suposa.

PARADOX

Apotecaris i Notaris

El nostre antic parer contrari a l'organització corporativa de la societat, s'ha enfortit en els darrers temps davant els resultats que ofereixen les diverses ac-

tuacions de classe que en el nostre país havem pogut veure. Sense tractar ara de la qüestió obrera, ens fixarem només en el cas de la actuació corporativa de dugues professions: la dels apotecaris i la dels notaris.

Els apotecaris per un costat i els notaris per un altre, han sentit aquella cosa que s'en diu la dignitat de la classe. Han volgut afirmar i augmentar aquesta dignitat. I la primera cosa que han fet és pendre acords en benefici propi, atenen l'interès i la comoditat personals, sense preocupar-se gens ni gota dels interessos generals ni de la comoditat del públic.

La dignificació de la classe dels apotecaris ha consistit a apujar els preus de les potingues i rebaixar les hores i els dies que la farmàcia ha d'estar oberta. Abans es creia que la professió d'apotecari tenia per objecte atendre els malalts. Avui, gracies als progressos de la nova ciència social, s'ha posat en clar que els apotecaris, com qualsevol altre industrial, no tenen més missió que la de fer un bon calaix amb les menes molèsties possibles.

Els notaris també es volen dignificar. Per a aconseguir aquest resultat acaben de celebrar a Madrid una assemblea, que han batejat amb el nom de «reformista». Els notaris reformistes han començat per a negar el dret dels catalans a exigir que sapiguem la nostra llengua i el nostre dret els notaris que exerceixin a Catalunya. Aquesta exigència ofèn els il·lustres notaris que volen reformar la classe. Tot allò que sigui donar-los feina —i és una feina grossa per a certs senyors l'aprendre la llengua catalana i el dret català— constitueix un atac a les prerrogatives notariales. Si els pagesos no saben el castellà o l'andaluè del senyor notari, l'han d'aprendre. Al contrari, els senyors notaris forasters no han d'aprendre el llenguatge dels pagesos catalans.

Aquesta és la lògica del notariat reformista. D'aquesta manera volen dignificar la classe. Així es proposen alçar el nivell de la funció notarial. Hi ha qui diu que aquesta funció és un sacerdoci. També hi ha qui diu que és un sacerdocí la funció dels apotecaris. Però ni els uns ni els altres es conformen amb la part de sacrifici que tot sacerdoci implica, i s'afanyen a demanar aquelles humanes comoditats que ajuden a viure bé, encara que sigui a costa del dret i de les conveniències del pròxim.

Ens anem dignificant.

FULMEN

Les cases barates

Totes les coses bones són esguerrades, ben sovint, per les exageracions. Hi ha persona de tan bon cor i de tan poc seny, que si veu una criatura de sis mesos amb gana li donaria de bon grat una costella amb all-i-oli.

La crisi de l'habitació se fa sentir a tot arreu i especialment a Barcelona d'una manera formidable. Els promesos no poden casar-se per falta de pis. La gent viu apilotada en níus indecens. Les famílies que han de viure rellogades pagant preus exorbitants, són a milers. A Barcelona materialment no s'hi cab.

Per a resoldre tan greu problema s'ha inventat això de les cases barates, excellent idea que apenes nascuda ja s'ha tret d'encaix d'una manera deplorable. L'un les vol com una torra coquetona, voltada de jardins amb quarto de bany i galliner. L'altre les vol populars, pròpies per a obrers, ben barates i aprofitant bé el terreny.

Ajustant-se en aquests dos criteris s'han construït unes dotzenes de xalets que no resolten cap problema ni tan sisquera el de la comoditat dels seus propietaris i s'han aixecat rengleres de cases per a obrers cada una d'elles del tamany d'una caps de cerilles. Ni les unes ni les altres ens treuran de cap desempnyo.

Una casa, com n'hem vist, de tres metres d'ample per cinc d'alçària i sis de fondo, amb cinc pams de jardí al davant

i dos metres de pati al darrera, és un revolcador de rucs que no pot servir per a hostatjar una família. Dugues centes cases d'aquesta mena arrengrades en carrers constituïran sempre una barriada pitjor que la de Pekín, perquè no fruitiran de cap comoditat ni de cap diversió. Allà no podrà guanyar-s'hi la vida ni una botiga ni un *Cine*.

Essent impossible fer per a cada ciutadà de Barcelona un Parc Güell, creiem que lo més pràctic és construir, en lloc de grups de casetes mequines, cases de trenta o quaranta pisos confortables en sitis lo més cèntriques possible. Al vol d'unes quantes cases d'aquestes importants si que poden viure-hi botigues de tota mena. I ningú negarà que hi pot haver més comoditats i més higiene en un pis de bones condicions que en una casa més esquifida que moltes porteries.

Enhorabona que's facin cases barates. Nosaltres som partidaris d'estimular aquesta afició. Però ni *Villas* burgeses ni caus de taup. Una cosa que estigui bé, pis o casa, i que pugui donar-se a bon preu, en propietat o a lloguer.

JEPH DE JESPU

L'apostasia és una virtut

En un diari de París, hem pogut llegir aquests dies unes línies dedicades a un diputat bretó, M. Inizian. L'autor del solt remarca el fet de que el parlamentari de referència, que entrà en 1919 a la Cambra habillat amb l'ermilla i el berret característics del seu país, hagi canviat suara aquestes prendes, per altres vulgaríssimes, d'ús corrent.

El periodista, s'estranya de la metamòrfosi observada en l'indumentària de M. Inizian. Volent treure punta del episodi, suposa podria obeir el canvi de roba al desig covat pel diputat d'assegurar-se la reelecció. Fa uns anys—diu—arribà al Parlament un representant també bretó, el marquès de l'Estourbeillon, el que com M. Inizian, ornava la seva persona amb l'ermilla de vellut que és la jòia de les terres d'Armor. Malgrat la fidelitat servada al poble que li donà els vots, sense tenir en compte el zel i la probitat amb que exercí el càrrec, el marquès de l'Estourbeillon sigué desposseït de l'acta. Qui ens diu—es pregunta a sí mateix el periodista—que en la constància evidenciada pel seu antecessor en mantenir l'ermilla típica, no hagi vist M. Inizian un presentiment?

Certes coses—i demanem al agut autor del solt el que vulgui dispensar-nos—poden estranyar als francesos. Nosaltres, més modestos, emperò més avessats que els nostres veïns, estem en política, çoque's diu curats d'espants. A Espanya, incidents de la mena del que posa de manifest, no produeixen fret ni calor. *El diputat que canvia de trajo*, nomena el diari a M. Inizian. *Els diputats que canvien de camisa*, podríem dir els espanyols dels nostres parlamentaris, versàtils i cara girats fins a l'extrem.

Un modest capell i una modesta ermilla, arreconats per caprici o per conveniència, han sigut prou a cridar l'atenció del periodista francès. Aquí s'ha perdut el compte de les barretines, les bruses i els gorrofrigis desats al quarto dels mals endreços hores després de l'elecció. El polític espanyol—gairebé sense excepcions—canvia la pell, un cop elegit. Per una acta de diputat o de regidor, renega de la seva sang.

Ve't aquí com el gest acomplert a França per M. Inizian, passaria desapercbut entre nosaltres, avessats a veure als diputats de tots els partits, virar en rodó. Lo pitjor que al diputat bretó pot ocórrer-li, és que com al marquès de l'Estourbeillon, el deixi els seus electors sense acta, després de la petita apostasia que suposa abandonar l'insígnia departamental. Ço que seria a Espanya de efecte segur per a calçar-se altre cop la representació, pot resultar contraproductiu.

Aquí es premien l'apostasia, la incon-

—No és que hagi deixat la barretina; és que la porto amagada dins del barret.

seqüència, la manca de pudor. Bona part de la carrera dels nostres polítics reposa en aquests defectes, que l'etzar, la confusió en que vivim, converteixen en virtuts.

ALS INTEL·LECTUALS

A vosaltres, homes de Catalunya que heu conservat la puresa espiritual en el naufragi de la nostra ciutadania, ens adresem. Fa massa temps que un silenci tràgic, davant les revelacions espantoses que deshonoren la nostra Barcelona, fa pesar damunt tots nosaltres una sospita de complicitat. Altres vegades ha sofert Barcelona una notorietat dolorosa semblant a la d'avui. Però sempre un nucli d'ànimes generoses va salvar, per a l'avenir, la consciència substancial i la personalitat històrica de la ciutat. Hora és ja de que la salvem avui.

La facultat de vibrar amb el dolor dels altres és la distinció que senyala les majors excel·lències de la persona. Si nosaltres també callem, amb quin dret podrà parlar-se de la essència col·lectiva de Catalunya, escindida per l'odi i abandonada en mans de la mateixa dictadura estranya contra la qual afirmava lluitar?

Companys de idealitat: voleu fer-nos l'honor d'acompanyar amb les vostres firmes les que posem al peu de l'adjunt document de protesta?

Així ho esperen els vostres amics.
Barcelona, març de 1922. — *Gabriel Alomar, M. Domingo, J. Casanovas.*

Volem alçar una protesta contra l'espectacle llastimós de la Barcelona present. Si la nostra veu deixés de sentir-se en aquesta hora dolorosa, podria creure's

que no hi ha altra Catalunya que la que s'inclina, adorativa, davant les representacions més autèntiques de la pròpia tirania històrica contra la qual ha pretengut lluitar. Podria creure's que Catalunya, unànim, ha perdut el sentit jurídic i el moral, i aclama com a norma de justícia la subversió absoluta de les lleis i l'escarni de la idea mateixa del bé.

Cal, doncs, proclamar davant Espanya i davant el món que hi ha una Catalunya que s'avergonyeix de la conciu-tadania de l'altre i recaba el dret a representar la llei salvadora de la raça. principi de una resurrecció col·lectiva, nucli d'un pervindre redentor, excusa salvadora de la consciència nacional davant l'Història. Sigui'n's permès, amb noble orgull, reivindicar la perduda sentimentalitat geràrquica i parlar com una representació col·lectiva d'aristarquia i capitalitat. Penetrats d'aqueixa convicció, nosaltres protestem contra la deshonrosa instauració del crim com a norma política, per part dels mateixos encarregats de la justícia; protestem contra l'enviliment de les burgesies catalanes; protestem contra la parcialitat odiosa de les coaccions oficials; protestem contra l'impunitat exhibida i cinica; contra la pèrdua de tota noció pura d'autoritat i, per tant, contra l'usurpació de les funcions autoritàries; i, en fi, contra l'envenenament de la consciència ciutadana i nacional pels mateixos poders encarregats de regir-la.

Amb la convicció d'obeir a un impuls històric, alliberador d'una responsabilitat immensa, segurs de restablir amb la nostra veu el vincle entre Catalunya i la Humanitat, sentim com una gran honra el moment de posar aquí les nostres firmes.

Barcelona, març de 1922. — *Gabriel Alomar, M. Domingo, J. Casanovas.*

Qui no té res que fer...

Amb accent formalíssim, donant al concepte una importància excepcional, s'encara un diari de Madrid amb les esquerres i els planteja l'obligació d'escartir la veritable causa de la caiguda del Govern Maura.

El diari passa per un dels primers d'Espanya. Veritablement, la feina que encomana a les esquerres, és delicada i urgent. En llegir-ho, diria qualsevol que no tenim a Espanya cosa major en que ocupar-nos, que és averiguar el perquè d'un canvi de Govern.

I tantes coses com hi ha a fer. Tantes obligacions com tindrien les esquerres, per tal de que decidissin complir la seva obligació. La caiguda d'un Govern no pot ja estranyar a ningú, llevat del diari de referència, que sembla restar astorat davant el fet senzillíssim de que En Maura deixi el lloc an En Sánchez Guerra; de que sigui aquest, o En Romanones, l'encarregat de des governar-nos.

No cal que les esquerres es molestin en averiguar lo que està a la vista del darrer dels ciutadans. No hi ha necessitat de que s'escarrassin les esquerres, ni ningú. En el fons, ha caigut el Govern per lo que cau en els Governos a Espanya. Perquè sí. I ha pujat En Sánchez Guerra, per lo mateix que abans d'ell pujaren tants altres senyors, que no's diferencien lo més mínim de l'actual president del Consell.

Ganes, tot plegat, de gastar saliva i de contribuir a l'encariment del paper.

Tant fa riurer el sentir parlar d'escartir les raons per les que deixà el Poder En Maura, com llegir a *La Veu* epígraves pel estil del que deia *La «Unión Monàrquica Nacional»* contra *Catalu-*

nya, pel fet d'haver combatut els homes d'aquesta als regionalistes, especialment an En Cambó.

Per molt que *La Veu* xiuli i pernabati, no donarà entenenat a ningú que l'anar contra els regionalistes equivalgui a anar contra Catalunya, que no és ni serà mai la «Lliga Regionalista».

El recurs és ridícul. Tan ingenuu, com nomenar segon marquès d'Olèrdola al noi Rius, no menys segon marquès que l'Olèrdola i altres que *La Veu* exalta cada dia, presentant-los com a espills de totes les virtuts.

Demés d'això, oblida *La Veu* que la noblesa, com el vi, sentint a ranci és millor.

Ja ho hem dit.

Ganes de gastar saliva i d'ajudar a encarrir el paper.

SERMONS DE QUARESMA

III

EL CINEMATOGRAF

Comenso per di, amics meus, que un dels símptomes més greus de la nostra decadència és l'escandalosa influència i el desenrotll inaudit que el dítxós cine ha adquirit, i que, com pot observar-se, no du camí d'aturar-se.

El cine!... Què és, en resum? Una ilusió, un raig de llum, amb el qual, sobre un teló, s'hi dibuixa una munió d'escenes desllorigades, més o menys ben trassades, però que no diuen ré

Batallades de tot arreu

RAMON Y CAJAL

La figura insigne del gran savi, és avui rellueta per demés. Ell ha complert la edat reglamentària i serà jubilat de la seva càtedra de la Facultat de Medicina de Madrid.

Nosaltres, des d'aquí, allunyats d'ell, també sentirem el buit que deixarà, buit que molt difícil serà d'omplir.

Amb En Ramon y Cajal, no tan sols se'n va l'home eminent, se'n va tot un capdal de sinceritat o més ben dit: d'ingenuïtat.

La ingenuïtat d'En Ramon y Cajal es comprèn del tot, considerant les mil ocasions que ell ha tingut per assolir un triomf ràpid i fàcil i com ell les ha sapigut allunyar... I an aquest temps és cosa tan insòlita això!

Saragosa, la capital de la seva pàtria, li prepara un homenatge, un gran homenatge. Per més gran que's faci mai serà prou per a ell.

An aquest homenatge caldria que s'hi unissin tots aquells que hipòcritament, han deixat de recó a l'home que sempre ha viscut per la ciència.

I tot i amb això, no li donarien la justa reparació que mereix.

JULI ANTONIO

Fins ara, si bé no n'estàvem del tot segurs, havíem volgut fer-nos la il·lusió que a la segona dècada del segle vint la mentalitat dels individus havia prosperat quelcom. Dissortadament la crua realitat ha vingut a trencar fins les nostres mínim esperances.

I altra cosa ens ha demostrat. I és, que tota la fauna clerical encara ayui no ha tingut prou temps de incorporar-se al moviment del temps ni de tan sols adquirir un més alt nivell de capacitació.

Demostrea palesament tal cosa el fet vergonyosament insòlit que aquells que's diuen *moralitzadors* estan donant a Tarragona refusant l'obra genial del gran Juli Antonio.

Aquests senyors, propagadors i defensors de la falsa moral catòlica, no es donen compte que amb el seu comportament cometem l'acte més immoral que capir es pugui. Primerament, perquè

volen representar a la figura d'un mascle d'aital faiso que de tot tindria menys de masculinitat i, segonament, perquè les més grans immoralitats són aquelles que's cometem contra l'Art.

Oidà que avui dia estiguessin de moda els miracles per a que fos possible la resurrecció del exími escultor. Potser tindria prou força la seva anatema per a fer-los cendra a tots.

I a propòsit del monument que tan enrenou promou a Tarragona, fins el cas d'haver acordat l'Ajuntament per un vot de majoria (!), caldria recordar, ja que ningú ho recorda, que cas de que el refusi Tarragona, més dret a obtindre'l hi tenim nosaltres que Madrid.

Després direm si s'ens queden les nostres joies.

FRANÇA

França té posat tot l'interès en la discussió de la duració del servei militar. Verament és una d'aquelles qüestions que apassionen i que al mateix temps cal reconèixer que han d'ésser tractades amb tota mesura.

Té molts defensors el projecte d'un any. Sigui com sigui el que s'aprobi, és innegable que la millor mesura per a contribuir a la pau és reduint els homes posats en armes, car així seran més els que passaran a ésser soldats del treball, que sempre val molt més.

Posem un epíleg a la tragèdia Landré. Un carro gris, trist, passava poc després de la execució, seguit de quelques guàrdies, com si

El carro trist

encar no pogués fugir, per una de les avingudes de Versailles, en aquella hora boirosa solitària.

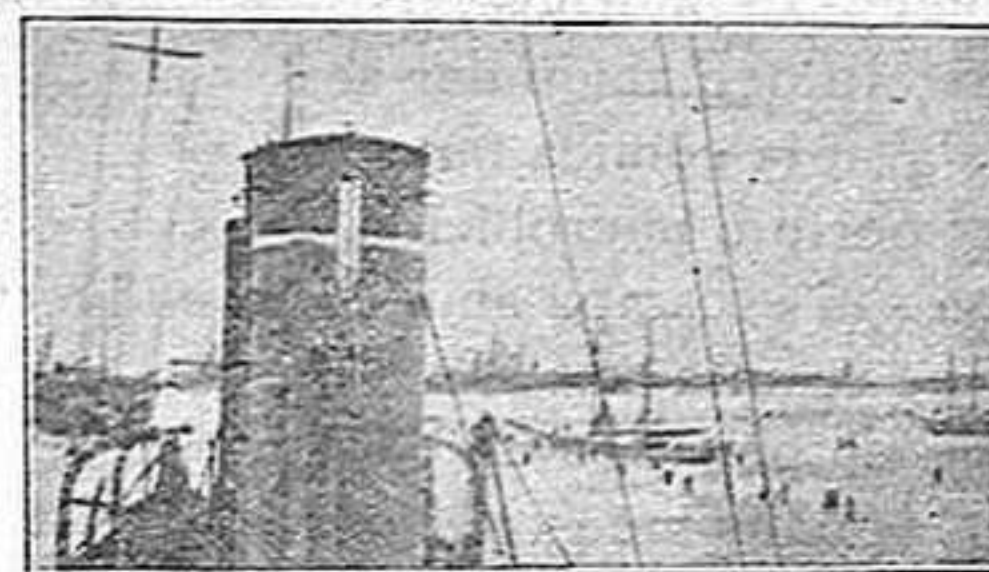
El remor fatídic de carro i cavalls devia resonar per aquells paratges solitaris com un cant funerari.

Qui el degué veure passar, potser senti tota la esgarripença d'una responsabilitat...

COPENHAGUE

A Copenhague l'hivern hi ha posat la seva nota típica.

La neu en el mar Bàltic ha arribat fins a 40 centímetres d'espessor, convertint el port de Cope-

Copenhague.—Port nevat

nhague en un ample passeig quins palaus n'eren els vaixells allí presoners.

Ha d'ésser tot una sensació trobar-se en mig del port, dessobre aquella gelada aigua tot agraint a la Natura que, com a nova Divinitat, si bé amb quiscuna variant, a un l'hi sigui permès caminar per ella.

EL REI D'EGIPTE

Egipte per fi torna a ésser sobirà i ha escollit rei; Ahmed Fuad ha sigut l'el·legit per a tan honorós càrrec.

El nou rei Fuad, en ocasió de posessionar-se del trono ha dit: «Jo accepto el trono i la dignitat de rei d'Egipte, per a fer de la meua pàtria un gran valor internacional i per a que també asso-leixi el prestigi que l'hi és necessari».

Anglaterra sembla que no vol pas posar cap entorpiment a la vida del nou Estat, convençuda que procurant el seu enfortiment procura el d'ella.

Veient el gran exemple de practicisme que està donant l'Imperi Britànic, no és pot menys que sentir fàstic per aquesta gent migrada que's converteixen en llops quan senten a parlar de simples autonomies.

De continuar el reffloriment de tantes naciona-litats que restaren punyides, caldrà pensar si és hora de que les que encara resten esclavitzades donguin el cop decisiu.

Al fi i al cap ho hauran volgut ells per migrats i mancats de realitat.

BULGARIA

De Sofia comuniquen que ha sigut decretat el treball forçós per a la dona. Ve't-aquí una cosa que deixarà satisfetes a una bona part de femi-nistes.

Nosaltres no volem jutjar la situació en que

aquest decret col·loca a la dona búlgara. Però sí diem que la seva promulgació pot portar serioses discussions i fins males orientacions.

Sempre hem cregut que la dona té una alta missió a complir i que no és precisament la del treball, estrictament considerat aixís.

Cal donar-li a la dona tota mena de llibertats, enfortir la seva personalitat que serà tan com enfortir la nostra. Però tinguem present sempre que quan més dona la fem, més homes serem, i d'aquesta diversitat ha de nàixer precisament l'harmonia.

TERCER ANIVERSARI

Avui, dia 24 de març, fa tres anys que el mai prou ponderat i també el·levat comte de Romanones, tinguí a bé deixar-nos sense garanties, és dir: a la categoria de vasalls a mercè dels capricis del senyor.

Fa avui tres anys, que els irònicament anome-nats ciutadans d'Espanya, no podem fer us de aquells drets que són elementals en tota ciu-tadania.

Si haguessim d'anomenar tots els crims que durant aquest temps han sigut comesos, tindriem feina per a rato. N'hi ha de tots colors i de tots gustos. A la memòria de tots estan prou.

Al cap de tres anys, el que pomposament té la desfaxatesa de dir-se lliberal, fa caure governs amb la plataforma del restabliment de les garan-ties.

En el món hi han excessos de tota mena, però com el que de cinisme fa el fatídic comte, dubtem de que se'n trobi un altre.

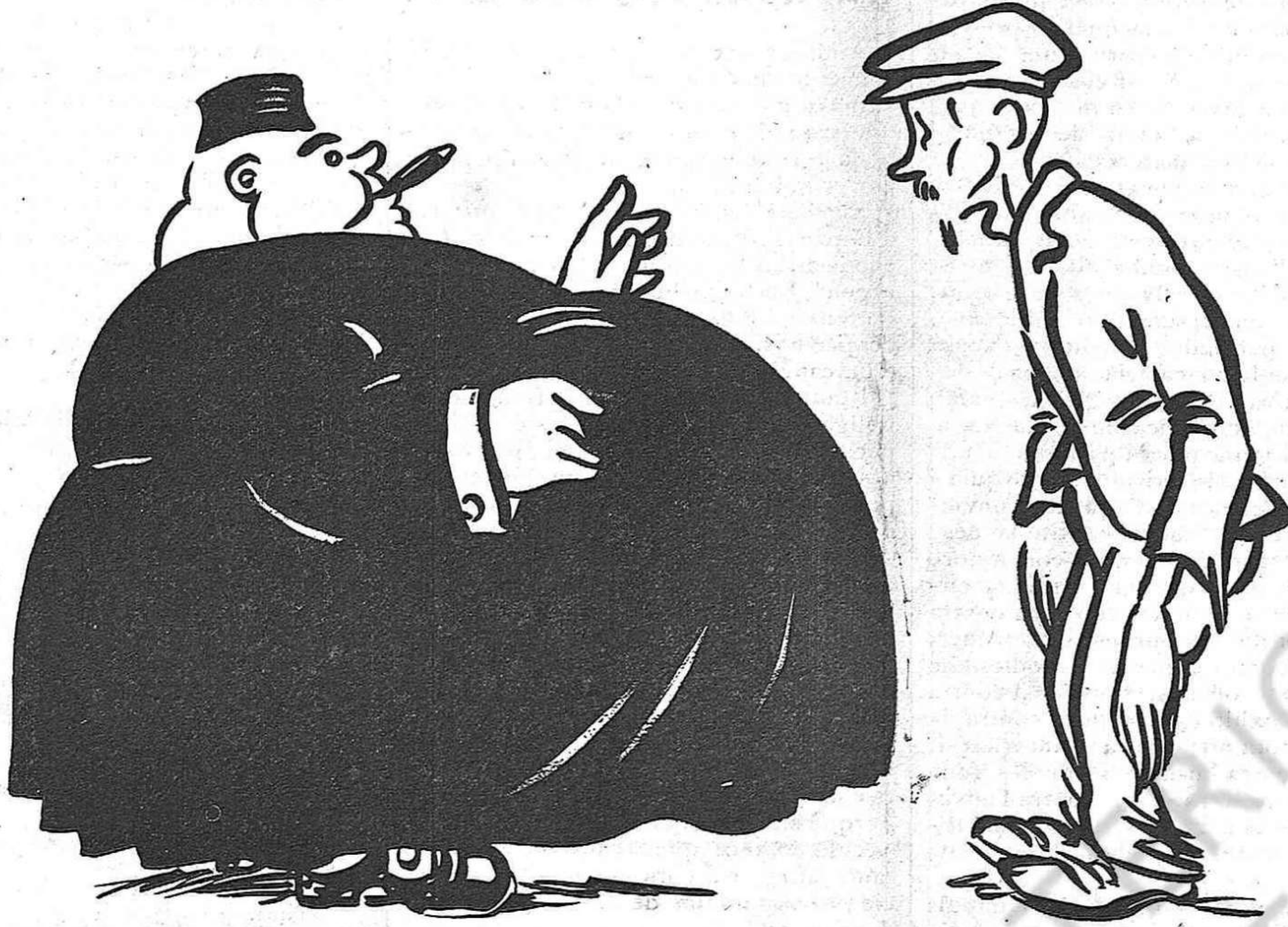
Demà començarà el quart any i les garanties segons sembla seguiran sospeses, i si són resta-berles ho seran fent l'insult més gran que a cap poble s'hagi fet.

Però ni tan sols això succeirà. No són pas les lluites socials ço que impedeix retornar a la normalitat constitucional, car elles, quan menys per a avui, han perdut intensitat. El motiu d'aquesta anormalitat es troba a terres africanes. Mentre la ferida del Rif estigui oberta, i per ara n'hi ha per a estona, seguirem lligats i amordassats sense poguer dir arreu que ja n'hi ha prou de vessar sang i de cometre errors i estrafaleries escudades amb un groller patriotisme.

Davant d'aquesta conculció manifesta que se està fent a la constitució, ningú fa res i tots aguantem posant-hi l'espalla que, com diu el personatge de la comèdia, és la part més dura del còs.

Mentres no donguem el pit, l'empenta difinitiva, no tindrem garanties. Ço que tindrem seran comptes estrafalaris, diplomàtics de corre-cuita, que no senten el més petit escriptol de tot quan és sagrat pel poble.

Canvi d'aires

—No m'agrada, no, estar tan gras. Creieu que si sabia algun remei...
—Qui sap si una temporadeta a Rússia...

En Martínez Anido sembla que compta amb la confiança total del nou govern Sánchez-Guerra. Ara falta que Barcelona, Catalunya i el país espanyol reiterin la confiança a un Govern com el que patim.
Un govern insubstantial, incoloro, inodoro, i que durarà lo que duren... ai!... les roses d'abril.

Més de tres cents comensals assistiren al banquet en honor del regidor electe senyor Olivella. Pobre home, quina feina se li gira!
Perquè... amor amb amor es paga, i és natural que un dia o altre vingui la digna correspondència.
Ja disposarà de prou favors per a contentar a tanta gent?

En Domingo, l'Alomar i En Casanovas han fet una crida als intel·lectuals de Catalunya per a que firmin una protesta contra el règim excepcional que havem atravesat i estem travessant a Barcelona.

Esperem amb ànsia les firmes de tots aqueixos grans savis del Institut d'Estudis que papallonegen pel Palau de la Generalitat.
I, per si acàs, esperem *assentats*.

En una Assemblea celebrada a Madrid, els notaris castellans han llençat tot un cabaç d'escombraries damunt de Catalunya.
Després de insults i paraules groixudes, els homes de la fè han acordat tirar per la borda totes les aspiracions dels catalans, que volen únicament defensar el seu Dret sia com sia.
Ara va bé!

Pas de nouvelles, bonnes nouvelles, diuen els francesos.

Però aquest adagi no resa mai pels pobres espanyols, quan de la guerra del Marroc se tracta. Quan no hi han notícies, mala senyal.
Segur que algú ha rebut de valent. I aquest algú ja sabem sempre qui és.

El principi del fi

—Ara diu que hi van uns quants barcos de guerra.
—Ah, sí?... Així doncs... ja estan ben illsos, pobrets!...

I encara, ¡si no hi hagués damunt d'això quelcom més!... En els locals on funciona el cine, no hi ha persona que no hi perdi, tard o aviat, la salut. I això és probat. Sales sens ventilació, dia i nit en la foscó, amb la llarga permanència de tan grossa concurrència, ¡compteu, oïents estimats, el munt de morbositats que allí deu acumular-se, malgrat la còmica farsa del perfum microbiciada que s'hi escampa amb certa mida i que resulta—us soc franc—com un pegat en un banc!...
Germans meus: si, com dieu, sou homes i compreneu on hi ha el bé i on brota el mal,

¡feu un canvi radical i fogiu com de la pesta d'aquesta invenció funesta que us entonteix, us rebaixa i fins us pot d'è a la caixa, artera i calladament!
Pel bé vostre ho dic. Amén!

C. GUMÀ

REPIOS

A Madrid, amb motiu de incidents en les obres del Metropolità, la força pública, per ordre del Govern ha atacat a la força pública dependent del Municipi.

I la força veritable, la força-poble, quan començarà a fer valdre la seva força?

CORRESPONDENCIA

Cavallers: X. O.: no'ns en podem per fer resso, i menys sense venir avalada la notícia pel nostre corresponsal.—Tomàs Nadal: Tal com això està redactat, es fa impossible la publicació; encloeu un imminent perill.—Miquel Ribalta: Té molta raó, però és d'una gran ineficàcia i no està a l'altura de les circumstàncies. J. C. i P.: Els versos entren en cartera. Respecte al article, no m'atreveixo a assegurar-li res.—Rosa-Joaquim: Els trobo molt desmanegats, ja li diré.—F. Gironella: Dels dos originals, un d'ells entrà en cartera; l'altre, no'ns semblà utilitzable.—P. Más: S'estima el bon intent, però el nou dibuixet no'ns convé.—M. C.: Si, senyor, i a pesar de tot «el nostre amor és per la França» Aqueixa és altra qüestió.—Ramón Falcó Cots: Vostè té una gran intuïció poètica, i amb el temps pot fer bons versos. Abans que tot, però, cal que escrigui amb certa correcció.—Josep Viladomiu: Creiem que la raó li sobra, no obstant, el seu escrit és més propi per a un diari que per a un setmanari.—Buenaventura Vallés: La índole relliscosa del tema ens priva de donar-hi publicitat.

Picador monàrquic

El burro. - La pica més curta, sabatasses!... No veus que'ns esbrongaran a tu i a mi?...

al que hi va de bona fe i coneix, en tot o en part, lo que és el veritable art.

Jo m'explico que els pagesos, en aquest ram poc entesos, per trobar-hi distracció, mostrin al cine afició; però, vosaltres, germans, desperts, conscients ciutadans, ¡com dimoni no veieu l'aberració en que caieu al deixar-vos seduf per un espectacle així, digne sols de sè admirat per baillets de poca edat?

Apart de l'incoherència que és la seva única essència, el bateig de les películes ja diu lo que són ridícules.

El gigante problemático,
Los tres ayes de un lunático,
La esclava de Terranova,
El secreto de la escoba...

¡No veieu, pels sants del cel, que os estan prenent el pèl i que semblants desatinos sols poden passà entre els xinos?